

Spis treści

Wykaz skrótów	7
Wstęp	9
Rozdział I Geneza i rozwój koncepcji integracyjnych w edukacji	23
1. Prekursorzy koncepcji integracyjnych w edukacji	23
1.1. Idea integracji w myśli pedagogicznej okresu odrodzenia	24
1.2. Idea integracji w poglądach pedagogicznych XVII i XVIII wieku	25
1.3. Koncepcje integracyjne w edukacji w poglądach pedagogicznych XIX i XX wieku	27
2. Rozwój podstaw teoretycznych kształcenia integracyjnego w XX i XXI wieku	41
2.1. Podstawy teoretyczne kształcenia integracyjnego w XX i XXI wieku – założenia wstępne	41
2.2. Integracja społeczna osób niepełnosprawnych w poglądach i działalności papieża Jana Pawła II	44
2.3. Początki teorii kształcenia integracyjnego na świecie	50
2.4. Teoria kształcenia integracyjnego w poglądach polskich pedagogów, socjologów i psychologów w XX i XXI wieku	52
3. Modele w edukacji integracyjnej we współczesnym świecie	82
3.1. Modele kształcenia integracyjnego – wprowadzenie	82
3.2. Przykłady rozwiązań w kształceniu osób niepełnosprawnych na świecie	91
3.2.1. Model kształcenia uczniów niepełnosprawnych w Niemczech	91
3.2.2. Model kształcenia integracyjnego w Anglii	96
3.2.3. Model edukacji integracyjnej we Włoszech	100
3.2.4. Model edukacji integracyjnej w Danii	103
3.2.5. Japoński model kształcenia osób niepełnosprawnych	108
4. Koncepcje integracyjne w teorii i doświadczeniach w Polsce współczesnej	113
4.1. Koncepcje kształcenia integracyjnego w Polsce – zagadnienia ogólne	113

4.2. Koncepcja pełnej integracji w kształceniu	115
4.3. Koncepcja integracji niepełnej w kształceniu	115
4.4. Koncepcja integracji częściowej w kształceniu	116
4.5. Inne koncepcje integracyjne w kształceniu osób niepełnosprawnych – podstawy teorii i doświadczeń	118
4.6. Edukacja włączająca jako koncepcja kształcenia integracyjnego – główne założenia	122

Rozdział II Niepełnosprawność w Polsce w latach 1989–2012

w aspekcie psychomedycznym i prawno-społecznym	125
1. Niepełnosprawność w świetle statystyki	125
2. Rodzaje niepełnosprawności	142
2.1. Pojęcie niepełnosprawności	142
2.2. Niepełnosprawność fizyczna	147
2.3. Niepełnosprawność sensoryczna	148
2.3.1. Osoby niewidome i niedowidzące	148
2.3.2. Osoby niesłyszące i niedosłyszące	150
2.4. Niepełnosprawność intelektualna	151
2.5. Choroby psychiczne	157
2.5.1. Zaburzenia psychiczne psychotyczne	158
2.5.2. Zaburzenia psychiczne niepsychotyczne	162
2.6. Autyzm	166
2.7. Schizofrenia dziecięca i zespoły borderline	167
3. Prawa osób niepełnosprawnych	168
3.1. Prawa osób niepełnosprawnych w nauce Kościoła katolickiego	168
3.2. Międzynarodowa ochrona praw osób niepełnosprawnych	170
3.3. Podstawowe prawa osób niepełnosprawnych w Polsce	172
4. Stosunek społeczeństwa do niepełnosprawności – aspekt etyczny	181
4.1. Relacje społeczne z człowiekiem niepełnosprawnym – zagadnienia ogólne	181
4.2. Stosunek społeczeństwa do niepełnosprawności	193

Rozdział III Polskie doświadczenia w zakresie integracji edukacyjnej..

1. Podstawy prawne, organizacyjne i instytucjonalne kształcenia i wychowania w systemie integracyjnym w Polsce	207
2. Sieć placówek integracyjnych w Polsce i jej zmiany	237
3. Specyfika organizacji pracy w placówkach integracyjnych	272

Rozdział IV Praktyka kształcenia integracyjnego w Polsce	
w latach 1989–2012	293
1. Integracyjne placówki wychowania przedszkolnego	293
2. Edukacja integracyjna na poziomie szkoły podstawowej	310
3. Edukacja integracyjna na poziomie gimnazjum	328
4. Ponadgimnazjalne szkoły integracyjne	336
5. Kształcenie osób niepełnosprawnych w szkolnictwie wyższym	348
6. Instytucje i organizacje wspierające oświatowe działania integracyjne w Polsce	365
6.1. Działalność instytucji, organizacji, stowarzyszeń publicznych na rzecz edukacji integracyjnej	365
6.2. Organizacje pozarządowe, stowarzyszenia i fundacje	374
Rozdział V Specyfika pracy nauczyciela w edukacji integracyjnej	389
1. Kompetencje nauczyciela w edukacji integracyjnej	389
2. Rola nauczyciela-wychowawcy w organizowaniu codziennych zajęć edukacyjnych	404
3. Rola nauczyciela jako opiekuna-wychowawcy w integracyjnej grupie wychowawczej	411
4. Współpraca z rodzicami uczniów jako ważny aspekt pracy dydaktycznej i opiekuńczo-wychowawczej	418
5. Kształcenie, doksztalcenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli dla potrzeb edukacji integracyjnej	432
Podsumowanie – synteza problemów edukacji integracyjnej w kontekście zebranych materiałów historycznych	441
Bibliografia	449
Wykaz rycin	477
Wykaz tabel	477
Wykaz wykresów	482
Summary	483
Indeks nazwisk	488
Załączniki	490